

POSUDEK Oponenta DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno posluchače	Bc. Kamila Sýkorová
Název diplomové práce	Možnosti pohybových a sportovních aktivit u pacientů s astmatem a jejich vliv na průběh onemocnění
Cíl práce	Zjistit úroveň aktivního životního stylu u astmatických pacientů a jejich účast na pohybových aktivitách a sportu. Zhodnotit, zda jsou v důsledku nemoci omezeni v provádění pohybových aktivit/sportu, a jak tělesné zatížení působí na průběh onemocnění a kvalitu života.
Oponent diplomové práce	PhDr. Andrea Mahrová, Ph.D.

Rozsah:

Stran textu	80 stran textu + 13 stran literárního seznamu
Literární zdroje	48 citací tuzemských; 56 citací zahraničních
Tabulky, grafy, přílohy	19 tabulek; 8 grafů, 2 přílohy

Náročnost tématu na:

	úroveň			
	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl/a
teoretické znalosti	x			
vstupní data a jejich zpracování		x		
použité metody		x		

Kritéria hodnocení práce:

	úroveň			
	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl/a
stupeň splnění cíle práce	x			
samostatnost při zpracování tématu	<i>jako oponent nemohu posoudit</i>			
logická stavba práce	x			
práce s literaturou včetně citací	x			
adekvátnost použitých metod		x		
formální úprava práce (text, grafy, tabulky)	x			
stylistická úroveň	x			
nároky DP na podkladové materiály, konzultace	x			
zpracování výsledků, použití analýz		x		
využitelnost výsledků a námětů v praxi	x			

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě:	ANO
---	-----

Navržený klasifikační stupeň:	výborně – velmi dobře
-------------------------------	-----------------------

Doplňující komentář k hodnocení práce:

Práce řeší stále velmi aktuální téma použití a rozšíření metod fyzioterapie, konkrétně kinezioterapie v oblasti zdravotně oslabených jedinců s onemocněním astmatického typu. Nefarmakologický způsob léčby pohybem je u řady interních onemocnění jedním z faktorů, které dokáží již zavedenou a používanou léčbu zefektivnit, v řadě případů finančně zlevnit a zlepšit kvalitu života pacientů.

Jedná se o pilotní průzkum v populaci astmaticky nemocných a kvalitativní zhodnocení přístupu k pohybovým/sportovním aktivitám a jejich realizaci v běžném denním životě.

Práce je rozdělena na teoretickou (celkem 54 s.) a praktickou (celkem 35 s.) část. Teoretická část poskytuje dostatečné podklady pro orientaci v dané problematice. Diplomantka prokázala orientaci v tématu a plynule propojila teoretická východiska s praktickou aplikací anketního šetření. Ke zpracování literární rešerše a v diskuzi bylo použito celkem 48 tuzemských a 56 zahraničních literárních zdrojů.

Formální a stylistická úprava práce je velmi pečlivá, bez obsahových a gramatických nedostatků. V Přílohách je řádně doložen Souhlas Etické komise FTVS UK.

K předložené práci mám následující připomínky a poznámky, které v žádném případě nesnižují kvalitu práce, ale naopak jsou to podněty k zamyšlení a práci s tématem do budoucna:

Abstrakt:

- Stylisticky je velmi obecný; v oddíle Metody chybí specifikace zvolených otázek, na základě čeho byla Anketa sestavena (z jakých odborných podkladů byla sestavena); Výsledky – nejsou konkrétní, např. procentuální vyjádření u jednotlivých sledovaných oblastí, popř. statistická významnost.
- ***Klíčová slova pohybová léčba v ČJ a physical therapy v AJ nejsou stejnými pojmy v daném jazyce*** (pohybová léčba = exercise therapy; kinesiotherapy) x (physical therapy = širší pojem, netýká se pouze pohybové terapie, jsou pod ní zahrnuty metody fyzikální terapie a rehabilitace).

Dílčí cíle práce (kap. 3.1.1, s. 55):

- *Neobsahují konkrétní definice dílčích cílů.* Uvádějí přehled náplně teoretické a praktické části – vhodnější by bylo zařazení na konci teoretického oddílu jako např. Souhrn teoretických poznatků a Souhrn výsledků, apod.

Hypotézy (kap. 3.3, s. 56):

- Obsahově jsou v pořádku.
- ***Stylisticky jsou nesprávně formulovány; na hypotézu/předpoklad by mělo být možné odpovědět „ANO/NE“.***
- H3: Předpoklad, že pravidelné provádění pohybové aktivity vede ke zlepšení kvality života pacientů. – ***Tato hypotéza nemá dostatečnou oporu v teoretických podkladech a v metodách použitých k hodnocení Kvality života – v Anketě byla použita pouze 1 otázka zahrnující některé oblasti „kvality života“ (ot. 20); pojem Kvalita života je***

široký a její úroveň bývá hodnocena standardizovanými dotazníky v jejich jednotlivých doménách, např. fyzické funkce (PF), psychické funkce (RE), sociální funkce, celkové vnímání životního okolí a prostředí, apod. V předložené anketě je hodnocení jedince velmi obecné a subjektivní.

Metodologický princip (kap. 4.1, s. 57):

- Opakuje shrnutí náplně teoretické části práce, je duplicitní s Dílčími cíli.

Charakteristika zkoumaného souboru (kap. 4.2, s. 57):

- *Velmi obecná charakteristika, postrádám metody/formy distribuce Ankety mezi jednotlivá pracoviště, probandy. Co předcházelo distribuci Ankety? Kolik bylo celkem osloveno pracovišť a probandů?*
- *Jaká byla spolupráce/míra zapojení zdravotníků při vyplňování Ankety (Rozuměli všichni otázkám, pochopili je správně?)*
- *Jaká je epidemiologie astmatických onemocnění v současné době v ČR? Kolik % z celku tvořili probandi ve studii?*
- *Rozložení probandů v souboru podle pohlaví a věku (dospělí/děti) je nevyvážené...na str. 90 (1 odst.) nelze tvrdit, že „Rozdíl mezi pohlavími nebyl při účasti na pohybových aktivitách ani sportování prokázán.“ Když z celkového počtu respondentů $n = 125$ bylo žen $N=101$ a mužů $N=24$?*
- Zajímavé by bylo popsat důvody (pokud jste se s nimi setkali) odmítnutí účasti ve studii.

Použité metody výzkumu (kap. 4.5, s. 59):

- Správně je zde uveden popis postupu výběru podkladů.
- *ALE Proč byla zvolena metoda anketního šetření, která je velmi obecná, subjektivní, nedokáže odlišit významnost a platnost otázek v jednotlivých dotazovaných oblastech? Proč nebyl použitý standardizovaný a platný dotazník, konkrétně zmiňovaný IPAQ?*
- **konkrétně k použité Anketě:**
 - o *v úvodním textu je použitý nesprávný název univerzity – Karlova Univerzita x Univerzita Karlova;*
 - o *v rámci charakteristiky souboru by bylo vhodné také znát např. úroveň vzdělání, pracovní anamnézu (pracující, studující, starobní důchodce, invalidní důchodce), místo bydliště (maloměsto, velkoměsto, apod.), to vše může mít vliv na realizaci pohybových/sportovních aktivit;*
 - o *v úvodním textu chybí ohraničení a definice pojmů Pohybová aktivita (PA)x Sportovní aktivita (SA) – může zde dojít k vymizení hranice mezi těmito pojmy; pojem Pohybová aktivita může být v předložených otázkách také jako Sportovní aktivita („vždyť je to přece taky pohyb“); např. liší se intenzitou zátěže?*

Výsledky (kap. 5, s. 61):

- tato kapitola je zpracována přehledně a jasně s názorným doplněním výsledků grafy a tabulkami;
- jednotlivé grafy a tabulky se vztahují k vyhodnocení odpovědí na jednotlivé anketní otázky;
- v komentářích k výsledkům jsou logicky propojena zdůvodnění výsledku s aktuálním zdravotním stavem probandů;

- k vyhodnocení výsledků a k práci se skupinou respondentů mám následující poznámky:
 - o kap. 5.2 a 5.3 – Vztah respondentů k PA/SA
- **chybí ohraničení a definice pojmů Pohybová aktivita (PA)x Sportovní aktivita (SA) – může zde dojít k vymizení hranice mezi těmito pojmy; pojem Pohybová aktivita může být v předložených otázkách také jako Sportovní aktivita („vždyť je to přece taky pohyb“); např. liší se intenzitou zátěže?**
 - o kap. 5.4 – Vztah tělesných aktivit na průběh onemocnění
Zajímavé by bylo rozdělit soubor respondentů, kteří se věnují pouze běžné PA a na ty, kteří se věnují pravidelné SA. Jistě by se oba soubory lišily podstoupenou intenzitou zátěže, což by mohlo mít vliv např. na časový úsek, za který by se snížily dávky medikamentů, apod.

Diskuze (kap. 6):

- v této části práce jsou výsledky studie řádně shrnuty a diskutovány s odbornými literárními prameny podobného tematického zaměření;
- jsou zde potvrzeny/vyvráceny stanovené hypotézy;
- **v některých formulacích bych byla opatrnější**, např. s. 87, 2 odstavce – „Potvrzení třetí hypotézy...viz. poznámka výše u hypotéz k použitým (nepoužitým) metodám hodnocení Kvality života; „...ve 3 % případů (n=3) dokonce došlo díky pravidelnému pohybu k ukončení medikamentózní léčby.“ **Známe stupeň onemocnění, po jak dlouhé době pravidelné PA/SA k tomu došlo?, Jaká byla intenzita, objem a druh zvolené PA/SA? Je zde několik neznámých, které by bylo v budoucnu vhodné specifikovat, aby mohly být výsledky považovány za platné...**
- **na str. 90 (1 odst.) nelze tvrdit, že „Rozdíl mezi pohlavími nebyl při účasti na pohybových aktivitách ani sportování prokázán.“ Když z celkového počtu respondentů n = 125 bylo žen N=101 a mužů N=24?**

Závěr hodnocení DP:

Celkově je tato zdravotní oblast výzkumu velmi aktuální a potřebná. V celé práci je vidět zájem o problematiku, pečlivý přístup ke sběru a zpracování dat. Výsledky práce jsou zajímavé a při podrobnějším zpracování (s doplněním toho, co je připomínkováno, s mírnými úpravami), s rozšířením souboru a rovnoměrným zastoupením obou pohlaví, mohou být do budoucna velmi přínosné v léčebných postupech astmatiků.

Diplomantka prokázala schopnost zpracování náročného tématu a samostatné práce.

Předložená práce splňuje všechny nároky kladené na absolventskou diplomovou práci a doporučuji ji v této formě k obhajobě.

V případě, že diplomantka obhájí poznámky a komentáře oponenta a zodpoví dotazy, navrhuji klasifikační stupeň výborně.

Otázky k obhajobě:

1. Proč byla podle Vašeho názoru nízká návratnost distribuovaných Anket? Proč měla vyšší návratnost on-line forma?
2. Jaká je epidemiologie astmatických onemocnění v současné době v ČR? Kolik % z celku tvořili probandi ve studii?
3. Jaký je rozdíl mezi pojmy Pohybová aktivita a Sportovní aktivita? Definujte a zdůrazněte rozdíly a ohraničení v těchto pojmech (např. liší se intenzitou zátěže?).
4. Po jak dlouhé době (časovém úseku) provádění PA/SA bylo zaznamenáno snížení dávek léků?

5. Kolik procent z celkového dne tvořilo u probandů zastoupení PA a SA?

6. Ad Diskuze, H3, s. 87, odst. 2 - *Známe stupeň onemocnění, po jak dlouhé době pravidelné PA/SA k tomu došlo?, Jaká byla intenzita, objem a druh zvolené PA/SA?*

(Je zde několik neznámých, které by bylo v budoucnu vhodné specifikovat, aby mohly být výsledky považovány za platné...).

Oponent diplomové práce:

PhDr. Andrea Mahrová, Ph.D.

V Praze dne: 19. 4. 2018

Podpis: